

Verslag vogeltrip naar Corsica

van 27 april – 6 mei 2001

Roos Deman, Guido Desmarets
Boldriesstraat 58, 8930 Lauwe

Na reeds enkele prachtige reizen gemaakt te hebben naar "vogelparadijzen" zoals Extremadura, Schotland, Noorwegen etc. leidde het boek "Vogelparadijzen" (ISBN 90 6248 813 7) ons dit keer naar Corsica. Corsica wordt geroemd voor zijn wilde natuur, zijn prachtige rotsen en zijn schakeringen van intense kleuren: inktblauw water met oranje-roze tot purperrode rotsen. Foto's van Corsica leken ons getruckeerd, maar we kunnen het alleen maar bevestigen: op weinig plaatsen zijn kleuren zo intens als op Corsica.

Het heeft prachtige ruige bergen, mooie grillige kusten bestaande uit de oudste gesteenten in Europa en vlakke zandstranden, mooie valleien, kortom het is één groot natuurgebied.

Op ons verlanglijstje voor Corsica staan de Audouïns meeuw, de bril-, de baard-, en Sardijnse grasmus, de Corsicaanse citroenkanarie, de Corsicaanse boomklever en de lammergier.

Dag 1: Vrijdag 27 april 2001

We vertrekken vanuit Lesquin Lille om 10.50 en na een overstap in Marseille landen we om 15.40u. in Ajaccio. Zodra we ons door het drukke verkeer van Ajaccio geworsteld hebben nemen we met de huurauto de weg D81 Noord-West naar Porto.

Een korte stop aan één van de rietveldjes die tot aan het strand reiken, levert onmiddellijk onze eerste **Italiaanse mus** (*Passer domesticus italiae*), naast de meer "gewone" soorten die we overal tijdens onze reis zullen tegenkomen: **Kleine Zilverreiger** (*Egretta garzetta*), **Blauwe Reiger** (*Ardea cinerea*), **Zomertortel** (*Streptopelia turtur*), **Buizerd** (*Buteo buteo*), **Torenavalk** (*Falco tinnunculus*), **Zilvermeeuw** (*Larus argentatus*), **Turkse Tortel** (*Streptopelia decaocto*), **Boerenwaluw** (*Hirundo rustica*), **Huiswaluw** (*Delichon urbica*), **Pimpelmees** (*Parus caeruleus*), **Koolmees** (*Parus major*), **Merel** (*Turdus merula*), **Gierzwaluw** (*Apus apus*), **Raaf** (*Corvus corax*), **Kraai** (*Corvus corone*) en **Bonte Kraai** (*Corvus corone cornix*), gewone **Spreeuw** (*Sturnus vulgaris*), **Europese Kanarie** (*Serinus serinus*), **Vink** (*Fringilla coelebs*), **Putter** (*Carduelis carduelis*), **Kneu** (*Carduelis cannabina*), **Roodborst** (*Erithacus rubecula*), **Groenling** (*Carduelis chloris*), **Grauwe Gors** (*Miliaria calandra*). We horen de **Nachtegaal** (*Luscinia megarhynchos*), en zien vluchtig de **Cetti's zanger** (*Cettia cetti*),

Tegen de avond passeren we in het dorpje Piana voor de eerste keer de "Calanches", een magnifieke granieten rotsmassa met zeer grillige erosiepatronen. In de avondzon kleuren de rotsen oranje-purper-rood. We hebben een adembenemend zicht over zee op "La Réserve Naturelle de Scandola". Overal vliegen **Rotszwaluwen** (*Ptyonoprogne rupestris*) en we zien de **Cirlgors** (*Emberiza cirlus* (*Emberiza cirlus*)).

Na ingechekt te hebben in het hotel Capo d'orto in Porto maken we nog een kleine wandeling in Porto met zijn prachtige Genuaanse toren. In het haventje zitten **Geelpootmeeuwen** (*Larus cachinnans*).

Dag 2: Zaterdag 28 april 2001

Wat een zicht vanuit de kamer op de machtige rotsmassa Capo d'orto bij dit prachtig zonnige weer! Vandaag staat het gebied van de Calanches in Piana iets meer gedetailleerd op het programma. Op de trip er naartoe zien we **Buizerd** (*Buteo buteo*), **Geelpootmeeuw** (*Larus cachinnans*), **Raaf** (*Corvus corax*). Aan "le moulin" zien we **Cirlgors** (*Emberiza cirlus*), **Goudhaan** (*Regulus regulus*) en **Gaai** (*Garrulus glandarius*) en horen we de **Grote gele kwikstaart** (*Motacilla cinerea*). In en rond de Calanches zijn mooie wandelingen te maken vb aan de rots "la tête du chien", maar wij nemen in Piana de weg D824 en vervolgens slaan we het kronkelweggetje D624 in richting "plage de ficaghiola". We lopen een stukje de weg af. Overal horen en zien we **Winterkoning** (*Troglodytes troglodytes*), **Heggenmus** (*Prunella modularis*), **Tuinfluiter** (*Sylvia borin*). Aan een klein waterpompstationnetje in een van de vele bochten vinden we **Gele kwik** (*Motacilla flava*), **Zwartkop** (*Sylvia atricapilla*), **Kleine Zwartkop** (*Sylvia melanocephala*), onze eerste **Sardijnse Grasmus** (*Sylvia sarda*) en onze eerste **Baardgrasmus** (*Sylvia cantillans*). We vangen nog een glimp op van een **Provençaalse Grasmus** (*Sylvia undata* (*Sylvia undata*)), maar het was geen observatie "op een takje", om mijn broer te

citeren. Alhoewel we de zang van de verschillende grasmussen goed ingestudeerd hadden was het bij dit sylvia-concert geen makkie om ze uit elkaar te houden. Het korte liedje van de Sardijnse grasmus is het meest herkenbare.

We rijden dan verder de D624 af tot aan de parking beneden. We proberen een wandeling door de maquis, maar die is te ontoegankelijk.

Op het weggetje naar het strand noteren we verschillende **Zwartkoppen** (*Sylvia atricapilla*), **Kleine Zwartkop** (*Sylvia melanocephala*), **Rotszwaluw** (*Ptyonoprogne rupestris*) en **Staatmezen** (*Aegithalos caudatus*) met een verrassend donkere gestreepte oorstreek, die bij nakijken in de vogelgids de Zuid-Spaanse ondersoort *Aegithos caudatus irbii* blijkt te zijn.

En dan: drie adulte **Audouïns meeuwen** (*Larus audouinii*) die circuleren op de stijgende lucht aan de rotskust. Toen dachten we nog dat we er nog wel zouden zien gedurende deze reis, maar het zijn de enige geweest. Zoveel komen ze blijkbaar toch niet voor.

We besluiten nog wat verder de "grote" weg D824 te volgen tot aan Capu Rossu. Op de splitsing van de D824 met het gehucht Bocca 'ossini, 2 kleine boerderijtjes met vriendelijke Corsicaanse vrijgezellen, worden we getraceerd op prachtige observaties van **Kortteenleeuwerik** (*Calandrella brachydactyla*), **Roodborsttapuiten** (*Saxicola torquata*), **Tapuiten** (*Oenanthe oenanthe*), **Paap** (*Saxicola rubetra*). We horen een duidelijke "lululu" en zien verschillende koppeltjes **Boomleeuwerikken** (*Lullula arborea*). Hun wetenschappelijke naam hebben ze echt niet gestolen.

Wat verder op de D824 zweeft een **Steenarend** (*Aquila chrysaetos*) gracieus langs de kliffen.

300 m voorbij de bocht, waar de wandeling naar de Capu Rossu start, nemen we een klein weggetje rechts en we zien er **Kleine Zwartkop** (*Sylvia melanocephala*) en een **Bonte Vliegenvanger** (*Ficedula hypoleuca*), die waarschijnlijk op trek is, want volgens de verspreidingskaartjes is dit helemaal niet zijn gebied.

Bij dit warme weer snakken we naar een aperitiefje en vanop een terras in Piana horen we de **Koekoek** (*Cuculus canorus*), we zien een v. **Bruine Kiekendief** (*Circus aeruginosus*) en het overheersend geluid van **Gierzwaluwen** (*Apus apus*) en **Huiszwaluwen** (*Delichon urbica*) vervolledigt de zuiderse stemming.

Dag 3: Zondag 29 april 2001

We nemen de D81 richting Galéria met de bedoeling een wandeling te maken in " la Réserve Naturelle de Scandola" . Onderweg ontmoeten we authentieke wilde Corsicaanse varkens en vrij rondlopende koeien.

We parkeren ter hoogte van Bocco a Crocci, bij het dorpje Osani. Op een telefoonkabel zit onze eerste **Corsicaanse Citroenkanarie** (*Serinus citrinella corsicana*) zijn eenvoudig liedje te zingen. Dit vogeltje is heel courant op Corsica. Aan de "table d'orientation" die je bereikt na een kleine klim observeren we **Alpengierzwaluwen** (*Alpus melba*) en zien we nog verschillende soorten "klein grut" waaronder ook een **Vuurgoudhaan** (*Regulus ignicapillus*).

We nemen het wandelpad Tra Mare i Monti richting Girolata, een pad dat je werkelijk tussen zee en berg doet stappen. We genieten met diepe teugen van het sublieme landschap van diepblauw water, roze-rood gekleurde rotsen en de grillige kustlijn, maar dit pad zal ons vooral in het geheugen gegrift blijven voor zijn **Baardgrasmussen** (*Sylvia cantillans*). Langs dit pad kun je ze niet missen. Na een paar uurtjes op "vogelaarstempo" stappen, dus al bij al slechts 2 km ver, komen we aan de "plage de Colla di tuara". Dit is een mooi stukje moeras waar het beekje de "Tuara" in de zee uitmondt. Het is gewoon een must voor vogelaars om de wandeling tot hier te doen. Dit is hét vogelparadijs voor grasmussen. Getsjik en getsjak alom: bijna alle soorten grasmussen nemen we waar: **Zwartkop** (*Sylvia atricapilla*), **Kleine Zwartkop** (*Sylvia melanocephala*) **Grasmus** (*Sylvia communis*), **Brilgrasmus** (*Sylvia conspicillata*), **Baardgrasmus** (*Sylvia cantillans*), **Provençaalse Grasmus** (*Sylvia undata*) (*Sylvia undata*) en **Orpheusgrasmus** (*Sylvia hortensis*) Alleen de Sardijnse Grasmus ontbreekt hier op het appèl. **Cetti's zanger** (*Cettia cetti*), **Paap** (*Saxicola rubetra*), **Corsicaanse Citroenkanarie** (*Serinus citrinella corsicana*) zijn continu aanwezig.

Naast dit kleine grut nog **Grote Bonte Specht** (*Dendrocopos major*), **Grote Lijster** (*Turdus viscivorus*), **Gaai** (*Garrulus glandarius*) en **Oeverzwaluw** (*Riparia riparia*).

We zijn niet meer in Girolata geraakt, maar dit vogelparadijsje had onze dag goed gemaakt. Op de terugweg naar Porto voegen we nog **Grote gele kwikstaart** (*Motacilla cinerea*), **Holenduif** (*Columba oenas*) en

Rotsduif (*Columba livia*) aan onze lijst toe.

Dag 4: Maandag 30 april 2001

We plannen in de namiddag een boottocht naar het "Reserve Naturelle de Scandola". s' Morgens hebben we dus tijd voor een wandeling op de noordhelling van Porto langs de Grotta di a Petro Sorda. Het pad start aan de scherpe bocht die de D124 richting Ota neemt net buiten Porto. Geen nieuwe soorten te bemerken, wel prachtige observatie van een **Provençaalse Grasmus** (*Sylvia undata* (*Sylvia undata*)) bij 3 ruïnes en een **Sardijnse Grasmus** (*Sylvia sarda*) laat zich lang observeren op een dode boom.

In de namiddag verwelkomt de **Europese Kanarie** (*Serinus serinus*) ons in het haventje. Op zee zien we **Geelpootmeeuw** (*Larus cachinnans*), **Kuifaalscholver** (*Phalacrocorax aristotelis*). Ook de **Visarend** (*Pandion haliaetus*) passeert in zijn gracieuse vlucht. Dit gebied herbergt de grootste populatie van de visarend in het Middellandse zeegebied. De visarend is de appartementsbouwer onder de vogels: we zien op een rotsrichel een nest van maar liefst 2 meter hoog. Een **Slechtvalk** (*Falco peregrinus*) foerageert langs de rotsen, **Rotszwaluw** (*Ptyonoprogne rupestris*), **Rotsduif** (*Columba livia*) en **Alpengierzwaluw** (*Alpus melba*) scheren langs een van de oudste rots- en lavagesteenten van Europa. Zeven **Kleine Zilverreigers** (*Egretta garzetta*) rusten op de felgroene steile weiden, dit alles vormt een prachtig kleurenpalet met de rood-zwarte lava, de inktblauwe zee en de staalblauwe hemel. De natuur maakt prachtige schilderijen.

We meren aan in Girolata, een totaal afgelegen dorpje dat bijna enkel per boot te bereiken is. Ons kort oponthoud hier levert nog, naast de onvergetelijke prachtige kleuren van de zee in de haven **kleine Zwartkop** (*Sylvia atricapilla*), **Italiaanse mus** (*Passer domesticus italiae*), **Putter** (*Carduelis carduelis*), **Cirlgors** (*Emberiza cirlus*), **Nachtegaal** (*Luscinia megarhynchos*), **Gaai** (*Garrulus glandarius*), **Boerenzwaluw** (*Hirundo rustica*),

Bij terugkeer in de haven van Porto noteren we nog een **Oeverloper** (*Actitis hypoleucos*).

De boottocht is een aanrader. Met wat geluk zie je misschien nog de grote pijlstormvogel of stormvogeltje, die in het gebied zouden broeden. Ook Audouins meeuw is "normaal" regelmatig te zien tijdens die boottocht. Er zijn verschillende boten ter beschikking. Wij hebben een kleine boot genomen (max.12 man), die we gereserveerd hadden in het restaurantje aan de overkant van de havengeul. De gids is een ervaren vogelaar.

Dag 5: Dinsdag 1 mei 2001

Mistige ochtend. We besluiten opnieuw richting Capo Rossu te nemen met de bedoeling naar Plage d'Arone te gaan. Vanuit Piana nemen we weer de D824.

Na een uitstap aan de Cappu Rossu, die letterlijk in de mist is opgegaan, proberen we ons geluk ietsje lager net onder de mistlaag. Op de scherpe bocht 500 m voorbij de start van de wandeling naar de Capo Rossu is er een waterpompstationnetje. We zien hier van heel dichtbij een **Hop** (*Upupa epops*), we wandelen het pad verder af en plots schiet een **Kwartel** (*Coturnix coturnix*) vóór ons voorbij. Onze eerste visuele waarneming van een kwartel, tot nu toe hadden we de kwartel uitsluitend gehoord. Iets verder op het pad enkele **Duinpiepers** (*Anthus campestris*), **Boomleeuwerikken** (*Lullula arborea*) en een **Buizerd** (*Buteo buteo*).

We rijden naar Plage d'Arone. Ook hier weer een moerassig gebiedje waar de Arone beek in zee stroomt. Dit gebiedje levert prachtige waarnemingen van **Roodkopklauwier** (*Lanius senator*), **Bosruiter** (*Tringa glareola*), **Grauwe Vliegenvanger** (*Muscicapa striata*), **Roodborsttapuit** (*Saxicola torquata*), **Nachtegaal** (*Luscinia megarhynchos*), **Grauwe Gors** (*Miliaria calandra*). Plots komt van een **Visarend** (*Pandion haliaetus*) jagend overgevlogen. Waw! **Kuifaalscholver** (*Phalacrocorax aristotelis*), **Aalscholver** (*Phalacrocorax carbo*) en **Geelpootmeeuw** (*Larus cachinnans*) zijn op zee te zien.

Na onze lunch op het terras van de Casa bianca wandelen we nog wat in de struiken achter het restaurant tot aan de rotsachtige kust en we zien ze "op een takje": **Provençaalse Grasmus** (*Sylvia undata* (*Sylvia undata*)), **Roodkopklauwier** (*Lanius senator*), **kleine Zwartkop** (*Sylvia atricapilla*), **Rotszwaluw** (*Ptyonoprogne rupestris*), alhoewel dat takje voor deze laatste symbolisch is.

We brengen in de namiddag nog een bezoekje aan het dorpje Cargèse waar we nog een **Zwarte Wouw** (*Milvus migrans*) aan onze lijst kunnen toevoegen.

Dag 6: Woensdag 2 mei 2001

Ons verblijf in Porto zit erop. Het is de bedoeling om enkele dagen in het bergachtige gebied rond Corte, in het centrum van Corsica, te blijven. We nemen de D84 via Evisa richting richting Corte.

De D84 passeert via de prachtige Gorges de Spelunca. In Evisa zien we **Grauwe Vliegenvanger** (*Muscicapa striata*) en een **Zwarte Wouw** (*Milvus migrans*). Het "Forêt d'Aitone" is bekend om zijn Corsicaanse boomklever, maar die krijgen we jammer genoeg alleen maar te horen. Op de parking demonstreert een **Grote Bonte Specht** (*Dendrocopos major*) in zijn smidse hoe hij dennenappels bewerkt. De observatie van een weinig schuwe **Corsicaanse Citroenkanarie** (*Serinus citrinella corsicana*), op geen 2 meter van ons, blijven we herinneren. De roep van de **Havik** (*Accipiter gentilis*) klonk fel en de wilde Corsicaanse varkens waren meer bang van ons dan wij van hen. Ook **Zwarte Mees** (*Parus ater*) werd op de lijst gezet naast de al eerder tegengekomen "gewone" bosvogels.

Bij aankomst in Corte, een druk stadje met oude burcht brachten we nog een bezoek aan de citadel, waar de rotsmus zou zitten, maar die hebben we gemist.

Dag 7: Donderdag 3 mei 2001

Volgens het boek "vogelparadijzen" zijn de Gorges du Tavignano en de Gorges du Restonica de moeite waard o.a. voor de Lammergier en de rotskruiper. De Gorges du Restonica was gesloten wegens aardverschuivingen. We nemen dus het pad langs de Tavignano rivier. Heel wat van het, voor Corsica, traditionele kleine "grut" te zien. Na enkele honderden meters kom je enkele ruïnes tegen. Op de helling aan de rechterkant zit in de maquis de **Sardijnse Grasmus** (*Sylvia sarda*). We hebben het kleine vogeltje van zeer dichtbij en langdurig kunnen observeren. Als je het elders niet vindt op Corsica dan is dit "the place to be". Tijdens de wandeling konden we nog een groepje **Kruisbekken** (*Loxia curvirostra*) en een **Blauwe Rotslijster** (*Monticola solitarius*) opschrijven. Het is een prachtige wandeling met overal hagedissen, prachtige Corsicaanse dennen, massieve bergmassa's, de woeste Tavignano. We zijn tot aan de loopbrug over de Tavignano gegaan. In vogelaarstempo heeft ons dat 3 uur gekost, maar eigenlijk is dit slechts ca.4 km.

We horen in het stadje dat de lammergier dit jaar nog niet gezien is rond Corte en besluiten om naar de meer Noordelijk gelegen vallei d'Asco te gaan op zoek naar de lammergier. We boeken een kamer in "hotel du tourist" in Ponte Leccia en vanuit onze kamer zien we een juveniele **Steenarend** (*Aquila chrysaetos*), jagend over een weide. Hij wordt later door een **Rode Wouw** (*Milvus milvus*) aangevallen. Overal zien we **Zwarte Spreeuwen** (*Sturnus unicolor*).

Dag 8: Vrijdag 4 mei 2001.

Grijs weer. Eerst een stukje de N197 daarna de D47 de Gorges d'Asco in. Onderweg zien we **Visarend** (*Pandion haliaetus*), een **Grote gele kwikstaart** (*Motacilla cinerea*) en **Zwarte Roodstaart** (*Phoenicurus ochruros*). We geraken midden in de regenwolken zien dus niets meer. Daar er geen beterschap van het weer verwacht wordt besluiten we om het berggebied vroegtijdig te verlaten en lager gelegen gebieden aan de Oostkust te verkennen. De lammergier zal voor een volgende keer zijn. Net ten Zuiden van Bastia ligt een zeer interessant gebied: "reserve naturelle de l'étang de Biguglia" maar het weer is ons echt niet gunstig gezind. Jammer, want op het meer en in de omringende rietkragen kunnen normaliter heelwat soorten gezien worden. Het blijkt een belangrijke overwinteringsgebied te zijn voor de zwartkoprietzanger.

We volgen de kustweg N198 en eindigen uiteindelijk uitgerend in het dorpje Caterragio, vlakbij Aléria. We nemen een kamer in het plaatselijke hotelletje. We besparen u de naam ervan, want de discotheek in het dorp zorgt er s'nachts voor oorverdovend lawaai, zodat er van slapen geen sprake was. Een verwittigd man is er twee waard.

Dag 9: Zaterdag 5 mei 2001

's Morgens rijden we doodmoe het weggetje richting kust (ferme Padulone) en de eerste vogel die we op een telefoonlijn zien is een juveniel m. **Roodpootvalk** (*Falco tinnunculus*). We zien een gele kwik die er niet "normaal" uitziet en we komen tot het besef dat er een Italiaanse versie van de **Gele kwik** (*Motacilla flava cinereocapilla*) bestaat. We zijn weer klaarwakker. Een hele rits **Bijeneters** (*Merops apiaster*) en **Roodstuitzwaluwen** (*Hirunda daurica*) jagen in de weiden. We wandelen verder in de wijngaarden en het duinengebiedje erachter, richting Etang de Diane. We zien en horen een 40 tal voor ons niet alledaagse vogels waaronder **Europese Kanarie** (*Serinus serinus*), **Graszanger** (*Cisticola juncidis*), 1 v. en 1 m. **Bruine Kiekendief** (*Circus aeruginosus*), 1 juveniele en 2 adulte m. **Grauwe Kiekendief** (*Circus pygargus*), verschillende **Kwartels** (*Coturnix coturnix*), **Bijeneters** (*Merops apiaster*), **Boomleeuwerik** (*Lullula arborea*), **Grauwe Klauwier** (*Lanius collurio*), **Roodborsttapuiten** (*Saxicola torquata*) alom, **Baardgrasmussen** (*Sylvia cantillans*), **Ringmussen** (*Passer montanus*) en **Italiaanse mussen** (*Passer domesticus italiae*). We hebben

een minutenlange "op-een takje"-observatie van een zingende **Nachtegaal** (*Luscinia megarhynchos*) en schrikken toch efkens bij het zien van 1.5 meter lange slang die snel wegslingert over het zand.

Dit gebied is inderdaad een vogelparadijs.

Even later voorbij Aléria nemen we een weggetje links richting penitentiair centrum en vinden we nog een koppeltje **Rode Patrijs** (*Alectoris rufa*) en enkele **Roodkopklauwieren** (*Lanius senator*).

De weg terug naar Ajaccio gaat via de N200 die de Tavignano rivier volgt, we rijden via de D143 naar Venaco om verder de N193 zuidwaarts te nemen. 6 km ten zuiden van Venaco slaan we net voor de Pont du Vecchio rechts een klein weggetje in. Dit was ook aangeduid in het boek "Vogelparadijzen" als een goed gebied voor Lammergier. Weerom zitten we in het miezerige weer en alhoewel het een zeer mooi weggetje is, kunnen we er niet ten volle van genieten.

Na een mooie tocht door het bergachtige Corsica logeren we nog in het dorpje Porticcio, vlakbij de luchthaven. Een laatste bezoek aan het drukke Ajaccio vergt een mentale aanpassing na een rustig weekje vogelen in Corsica.

In totaal 90 soorten gezien, waarvan sommige droom-observaties "op een takje" en waarvan voor ons 10 nieuwe (onder)soorten. De kleurenpracht van Corsica zullen we ook niet vlug vergeten. We komen nog terug naar het berggedeelte, het reservaat ten zuiden van Bastia en naar het zuidelijk deel van het eiland.

Roos en Guido

Accomodatie en praktische puntjes

Reservatie van een hotel op Corsica: www.corsica.net. Heel wat hotel zijn gesloten in april.

Voor degene die met de ferry naar Corsica willen: www.sncm.net

De wegen zijn goed bereidbaar. In de bergen zijn de wegen smal, vooral aan de Westkust van Corsica. Blijf attent en neem je tijd om te genieten.

Gebruikte kaarten: Porto, Calanche de piana nr. 4150 OT (1:25000), en Bastia-Corte (1:100000), die standaard in Frankrijk gekocht kunnen worden in de krantenwinkels

Buiten enkele graffiti's hebben we geen enkele indicatie gehad van enig gevaarlijk nationalisme.

Bijkomende informatie kan je bekomen via guido.desmarets@skynet.be